

КОМЕНТАРІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
до зауважень, викладених у звіті експертної групи
про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
39900 Сербська мова і література та англійська мова,
Перший рівень вищої освіти, спеціальність 035 «Філологія»,
Спеціалізація 035.035 – Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська

Висловлюємо щиро вдячність членам експертної групи за високопрофесійний, неупереджений, конструктивний діалог, спрямований на вдосконалення освітньої діяльності за ОПП з підготовки бакалаврів філології зі спеціальності «Філологія» у Навчально-науковому інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Безперечно, висловлені рекомендації сприятимуть покращенню, оптимізації ОПП та її подальшому вдосконаленню відповідно до місії Університету, цілей програми і побажань різних груп стейкхолдерів. Надаємо коментарі щодо окремих позицій звіту.

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
Критерій 1 «Проектування та цілі освітньої програми» <i>Рівень відповідності Критерію 1: В</i>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1. Сильних сторін за критерієм не виявлено.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</p> <p>1. Відсутність формалізованого зворотного зв'язку щодо врахування/відхилення пропозицій стейкхолдерів стосовно визначення цілей ОП та формулювання ПРН. ЕГ рекомендує гаранту ОП в процесі наступного її оновлення оприлюднювати на сайті ЗВО інформацію щодо врахування/відхилення пропозицій стейкхолдерів стосовно визначення цілей ОП та формулювання ПРН для забезпечення можливості ознайомлення широкої громадськості.</p> <p>2. Формулювання мети ОП без врахування спеціалізації 035.035 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська. Рекомендуємо гаранту ОП та проектній групі в процесі затвердження нової редакції ОП-2024 виразніше окреслити в меті спеціалізацію 035.035 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська.</p>	<p>Дякуємо шановним експертам за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності за критерієм 1. Хочемо наголосити на сильних сторонах та унікальних практиках у контексті Критерію 1, зокрема беззаперечною перевагою при проектуванні ОП є врахування галузевого та регіонального контексту, у ВСО зазначено, що у цілях програми наголошено на визначальній та унікальній для галузі філології підготовці фахівців із сербської мови і літератури та англійської мови з урахуванням її інтердисциплінарності, завдяки якій уможлиблюється високий ступінь конкурентності випускників на сучасному ринку праці у сфері дипломатії, перекладу, в науковій, літературно-видавничій та культурно-освітній галузях, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання текстів, зокрема в Міністерстві закордонних справ і дипломатичних представництвах, в агенціях перекладу, в закладах вищої освіти, у профільних інститутах Національної академії наук України, що підтверджується й спостереженнями стейкхолдерів, чия діяльність безпосередньо пов'язана із забезпеченням ринку праці. У переліку ПРН виражено славістичний контекст сербістики та специфіку програми, враховану у змісті освітніх компонентів ОП та орієнтовану на забезпечення здатності випускників працювати за фахом не лише в Україні, але і за кордоном, зокрема у країнах Балканського регіону (Антонова О. – консул України у Республіці Сербія, Драгойлович Ю. – доцент кафедри україністики Белградського університету, Республіка Сербія).</p> <p>У відповідь на висловлені експертами зауваження дозвольте прокоментувати:</p> <p>1. Співпраця з різними групами стейкхолдерів відбувається систематично під час реалізації ОП, починаючи від розробки ОП, визначення її цілей та формулювання програмних результатів навчання. Деякі пропозиції стейкхолдерів стосувалися концептуального підходу до предметного поля ОП, зокрема, введення англійської мови як другого компоненту програми. Врахування цієї пропозиції отримало підтвердження у назві ОП, її дисциплінарному наповненні, що реалізувало зворотній зв'язок</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	<p>зі стейкхолдерами та можливість ознайомлення широкої громадськості. Зворотній зв'язок зі стейкхолдерами щодо врахування чи відхилення їхніх пропозицій, визначення цілей ОП та формулювання ПРН реалізується безпосередньо під час обговорень з робочою групою, що ми вважаємо безперечною перевагою, оскільки такий формат сприяє продуктивності та результативності процесу. Формалізація зв'язку зі стейкхолдерами реалізується через ухвалення відповідних рішень на засіданнях кафедри, що фіксується у протоколах, які, однак, не можуть бути оприлюднені для широкої громадськості. Водночас, на електронну адресу гаранта можуть надходити пропозиції та міркування стосовно ОП, які можуть бути оприлюднені. Оприлюднення інформації щодо врахування/відхилення пропозицій стейкхолдерів стосовно визначення цілей ОП та формулювання ПРН не передбачено процедурою проектування ОП.</p> <p>2. Погоджуємося з думкою експертів щодо увиразнення спеціалізації 035.035 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська у меті ОП. Зазначимо, що метою освітньої програми є підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі слов'янської філології та англійської мови, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації слов'янськими та англійською мовами. Вважаємо, що спеціалізація 035.035 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська окреслена у предметній області слов'янської філології, куди також відносяться друга слов'янська мова та інші дисципліни галузі слов'янської філології.</p> <p>Висловлюємо подяку ЕГ за слушні зауваження.</p>
<p>Критерій 2 «Структура та зміст освітньої програми» Рівень відповідності Критерію 2: В</p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.</p> <p>1. Употужнення освітньої програми через введення загальногуманітарного складника з достатнім кредитним виміром, зокрема навчальними дисциплінами українознавчого спрямування (ОК «Українська мова» - 5 кредитів та ОК 17 «Сучасний український літературний процес» - 5 кредитів).</p> <p>2. Вивчення двох слов'янських мов (сербської та другої слов'янської мови - чеської/болгарської/хорватської/словенської) та іноземної (англійської) мови, що сприяє набуттю та вдосконаленню здобувачами вищої освіти мовних компетентностей.</p> <p>3. Збалансованість ОП через опанування здобувачами вищої освіти загальнофілологічних, лінгвістичних, літературознавчих, країнознавчих,</p>	<p>Дякуємо шановним членам ЕГ за визначення сильних сторін та позитивних практик, імplementованих в освітню діяльність ОП.</p> <p>1. Частково погоджуємося із зауваженням ЕГ та вважаємо за необхідне підкреслити, що структурно-логічна схема ОП створювалася відповідно до вимог на етапі розробки програми. У СЛС відображені блоки ОК, зокрема, загальногуманітарні дисципліни, загальнофілологічні дисципліни, фахові дисципліни розподілені на літературознавчі, мовознавчі та перекладознавчі, відокремлені дисципліни «Сербське країнознавство і фольклор», «Історія сербської культури». Ці структурні елементи пов'язані відповідним логічним зв'язком, що передбачає послідовність вивчення дисциплін, а також реалізацію набутих знань, умінь та навичок під час проходження фахово-виробничої практики, написання курсової роботи, кваліфікаційної роботи бакалавра та складання підсумкових іспитів. У межах кожного зазначеного блоку відображена послідовність вивчення дисциплін. Стосовно відображення у СЛС семестрової послідовності опанування дисциплін (а саме це передбачає подача СЛС у вигляді графу) Університет має вагомий заперечення – фіксуючи семестровий</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>фольклористичних і перекладознавчих навчальних дисциплін та виваженість кредитного розподілу між цими блоками.</p> <p>4. Актуальність вибіркового навчальних дисциплін вибіркового блоків і повсякчасне оновлення їхнього змістового наповнення.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</p> <p>1. Відсутність віддзеркалення в структурно-логічній схемі логічної послідовності опанування ОК, зв'язків між ними, взаємопов'язаності, що унеможлиблює з'ясування передумов (дисциплін-пререквізитів). Рекомендуємо гаранту та робочій групі освітньої програми в процесі наступного її оновлення у виразити в структурно-логічній схемі логічну взаємопов'язаність і послідовність вивчення ОК, зокрема через її представлення у формі графу.</p> <p>2. Відсутність у розділі 3 ОП «Характеристика освітньої програми» окремих складників опису предметної області (об'єкти вивчення та професійної діяльності; теоретичний зміст предметної галузі; методи, методики та технології). Рекомендуємо гаранту та робочій групі освітньої програми в процесі наступного її оновлення у відповідності до опису предметної області в розділі 3 «Характеристика освітньої програми» зі стандартом вищої освіти спеціальності 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p> <p>3. Відсутність відбиття у навчальному плані структурної можливості обирати ОК з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня і з ОП іншого рівня. Рекомендуємо гаранту та робочій групі освітньої програми до початку 2024-2025 н.р. структурно передбачити в навчальному плані можливість обирати ОК з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня і з ОП іншого рівня.</p> <p>4. Недостатня кількість баз (Центр славістики Навчально-наукового інституту філології) для проходження фахово-виробничої практики з відривом. Рекомендуємо до початку 2024-2025 н.р. подбати про збільшення кількості баз для проходження фахово-виробничої практики з відривом, уклавши додаткові договори.</p>	<p>розподіл на рівні програми, яка оновлюється раз на 4-5 років, ми фактично унеможливуємо прийняття швидких управлінських рішень щодо оптимізації викладання у зв'язку із поточними об'єктивними обставинами, ми позбавляємо укладачів і провайдерів навчального плану можливості оперативного реагування.</p> <p>2. Включення до опису програми <i>«об'єктів вивчення та професійної діяльності; теоретичний зміст предметної галузі; методи, методики та технології»</i> не передбачене жодним нормативним документом. У частині 1 Статті 9¹ Закону України «Про вищу освіту»: <i>«Освітня програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.»</i>. Виконання даної рекомендації вочевидь буде необхідним після внесення змін до закону.</p> <p>Опис ОП створювався відповідно до вимог ЗВО, визначених у «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (с. 41) згідно з якими до нього увійшли всі необхідні позиції розділів. Розроблений Університетом формат опису відповідає формату опису освітніх програм в університетах-партнерах з країн ЄС і США, а також рекомендаціям національної команди експертів (див. зокрема. <i>Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.</i>)</p> <p>Зважаючи на те, що структура опису ОП є чітко визначеною та має усталений перелік розділів, відображає всі необхідні позиції програми, у розділі 3 ОП «Характеристика освітньої програми», у підрозділі «Предметна область» виокремлені необхідні характеристики освітньої програми, які зазначені у дужках (галузь знань/спеціальність/спеціалізація програми). Окрім того, предметна область окреслена у меті програми, її основному фокусі та особливостях.</p> <p>3. Поділяємо позицію експертів щодо актуальності формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. Водночас маємо зазначити, що навчальні плани ЗВО створюються відповідно до кожної окремої освітньої програми та відображають чітко визначену кількість кредитів. Станом на 2023-2024 н.р. кількість кредитів для навчального плану освітньої програми першого бакалаврського рівня становить 240 кредитів. У навчальному плані не передбачено відбиття структурної можливості обирати ОК з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня і з ОП іншого рівня. Навчальний план відображає вибір в межах запропонованих розробниками програми. Ті здобувачі освіти, які обирають дисципліни з освітнього плану іншої програми, фіксуються у робочому навчальному плані тієї програми з якої вони обрали дисципліну (і проходять оцінювання за дисципліною</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>5. Вирішення з-поміж навчальних занять у окремих ОК (ОК 1, ОК 6, ОК 7, ОК 12 (Ч. 1 і 2) лише лекційних занять. Рекомендуємо гаранту та робочій групі освітньої програми в процесі наступного її оновлення перерозподілити види навчальних занять із ОК та вирізнити практичні/семінарські заняття.</p>	<p>в списку здобувачів тієї програми), а не «приходять» у свій навчальний план з цією дисципліною. Разом з тим, маємо наголосити, що з 2024-2025 н.р. у навчальному плані має бути додатково структурно передбачена можливість обирати три вибіркові компоненти з каталогу вибіркових дисциплін (сукупним обсягом 9 кредитів) Навчально-наукового інституту філології.</p> <p>4. Дякуємо експертам за слушне зауваження щодо необхідності розширення кількості баз (Центр славістики Навчально-наукового інституту філології) для проходження фахово-виробничої практики з відривом. Планується збільшення кількості баз для проходження фахово-виробничої практики з відривом та укладання додаткових договорів, розглядається, зокрема, можливість укладання договорів з Товариством «Знання» України, центром перекладів «Алеско», Інститутом мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України, Інститутом літератури ім. Т.Г. Шевченка. Робота у цьому напрямку планується протягом 2024-2025 н.р., оскільки фахово-виробнича практика запланована у 8 семестрі (4 рік навчання), а студенти ОП у 2024-2025 н.р. навчатимуться на 1 та 3 році (1-2 та 5-6 семестри).</p> <p>5. Поділяємо думку експертів щодо збалансованості лекційних та семінарських/практичних занять у межах реалізації дисциплін ОП «Сербська мова і література та англійська мова». Хочемо підкреслити, що вирішення з-поміж навчальних занять у виокремлених експертами ОК (ОК 1, ОК 6, ОК 7, ОК 12 (Ч. 1 і 2) лише лекційних занять спричинене загальногуманітарною та загальнофілологічною предметною специфікою дисциплін. ОК 1, ОК 6, ОК 7 є дисциплінами із загальноуніверситетського циклу та мають уніфікований розподіл навчальних годин з вирішенням тільки лекцій, що обґрунтований, з-поміж іншого, набуттям лише загальних компетентностей, за виключенням ОК 1 «Вступ до університетських студій», який передбачає набуття фахової компетентності 1: Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. Ця фахова компетентність, однак, теж ілюструє загальнотеоретичний зміст гуманітарної та філологічної специфіки й пояснює вирішення лише лекційних занять. Вивчення ОК 12 Вступ до філології (Ч.1 і 2) підпорядковане принципу опанування загальнотеоретичних основ філологічної науки, зокрема, літературознавства та мовознавства, що обґрунтовує роботу на лекційних заняттях. Висловлюємо подяку ЕГ за слушні зауваження.</p>
<p>Критерій 3 «Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання» <i>Рівень відповідності Критерію 3: В</i></p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3. Наявні зрозумілі та конкретні правила прийому для потенційних здобувачів, які враховують особливості ОПП; правила визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті чіткі та структуровані. Чітка та дієва система</p>	<p>Дякуємо шановним членам ЕГ за визначення сильних сторін та позитивних практик, імплементованих в освітню діяльність ОП. Вважаємо за необхідне наголосити на надзвичайно позитивній практиці академічної мобільності у межах реалізації ОП та на кафедрі слов'янської філології загалом, яка має дуже високий показник інтенсивності реалізації академічної мобільності у межах ННІФ. Це неоціненний досвід студентів у фаховій</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>перезарахування результатів, отриманих під час академічної мобільності.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</p> <p>Недостатня поінформованість здобувачів щодо можливостей неформальної та/або інформальної освіти та відсутність застосування відповідних практик. Рекомендуємо гаранту ОП, робочій групі та науково-педагогічним працівникам у процесі організації освітнього процесу активізувати інформування студентів про наявність платформ і проектів для здобуття інформальної та неформальної освіти.</p>	<p>підготовці та формуванні вмінь і навичок. Перераховані результати навчання за академічною мобільністю складають невід’ємну частину результативності навчання на ОП.</p> <p>Поділяємо позицію експертів щодо актуальності практики неформальної та/або інформальної освіти. Хочемо підкреслити, що Університет керується низкою відповідних документів, у яких регулюються питання освітнього процесу (Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ від 11.04.2022 р.) та, зокрема, неформальної освіти (Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ). Ці документи оприлюднені на сайті ЗВО, до них наданий безперервний доступ для здобувачів вищої освіти. Окрім того, гарант програми у процесі організації освітнього процесу інформувала студентів щодо можливостей неформальної та/або інформальної освіти. Водночас маємо наголосити, що безпосереднє застосування відповідних практик прямо залежить від предметного зацікавлення здобувачами освіти відповідними можливостями.</p> <p>Додамо, що активна робота в цьому аспекті реалізації ОПШ буде надалі дотримана, зокрема, за рахунок досягненої інтенсивності інформування здобувачів освіти про відповідні можливості. Хоча інформування здобувачів освіти про організаційні деталі неформальної освіти не може входити до спектру обов’язків закладів формальної освіти, зокрема ЗВО.</p> <p>Дякуємо ЕГ за рекомендацію і, з огляду на відзначену ЕГ позитивну практику, а також позитивну перспективність процедури, просимо взяти до уваги аргументи Університету й розглянути можливість підвищити оцінку відповідності за Критерієм 3.</p>
<p>Критерій 4 «Навчання і викладання за освітньою програмою» <i>Рівень відповідності Критерію 4: В</i></p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.</p> <p>Інтернаціоналізація освітньої діяльності (широка мережа організацій-партнерів у проектах міжнародного співробітництва на рівні ЗВО (участь у 2 проектних напрямках K2 Saracity Building (Erasmus+), академічна мобільність НПП (2 викладачів) та здобувачів (4 студенти).</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.</p> <p>1. Відсутність даних про результати щосеместрових опитувань здобувачів щодо якості ОП та її освітніх компонентів на сайті ННІФ. Рекомендуємо гаранту ОП до кінця II семестру 2023-2024 н.р. оприлюднити дані про результати щосеместрових опитувань здобувачів щодо якості ОП та її освітніх компонентів на сайті ННІФ.</p>	<p>Щиро вдячні шановним експертам за відзначення сильних сторін та позитивних практик у розрізі Критерію 4. Хочемо ще раз наголосити на тому, що кафедра слов’янської філології має унікальну практику й тяглу традицію інтернаціоналізації діяльності університету, оскільки протягом тривалого часу проваджує партнерську діяльність із провідними ЗВО слов’янських країн, зокрема Республіки Сербії, Республіки Болгарії, Республіки Хорватії, Чеської Республіки, Республіки Словенії.</p> <p>У відповідь на висловлені рекомендації дозволяємо прокоментувати:</p> <p>1. Уважаємо беззаперечною потребу моніторингу якості ОП та її освітніх компонентів. Університет проводить генеральне опитування здобувачів вищої освіти у 8 семестрі, результати якого якнайглибше відображають об’єктивні критерії оцінки здобувачами якості ОП. Оскільки випуску здобувачів за програмою «Сербська мова і література та англійська мова» ще не було, на сторінці ОП оприлюднені результати опитування здобувачів за попередньою програмою. Узагальнені результати опитування студентів за дійсною ОП планується оприлюднити після їх надання соціологічною службою Університету. Водночас</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>2. Відсутність у анотаціях ОК вибіркового блоку 1, затверджених у 2021 р., інформації про їх перегляд і перезатвердження. Рекомендуємо гаранту ОП і завідувачу кафедри слов'янської філології до кінця II семестру 2023-2024 н.р. зафіксувати в анотаціях ОК вибіркового блоку 1 інформації про їхній перегляд та перезатвердження.</p> <p>3. Наявність застарілих джерел у списках рекомендованої літератури у РП навчальних дисциплін (ОК 02, 12 (ч.1), 13, 16, 18, 19.4, 20). Рекомендуємо науково-педагогічним працівникам до кінця II семестру 2023-24 н.р. переглянути та актуалізувати списки рекомендованої літератури у РП навчальних дисциплін.</p>	<p>існує практика щосеместрового опитування здобувачів, яка відображає моніторинг якості окремих освітніх компонентів. Публікація результатів таких опитувань (щодо якості викладання конкретних компонентів і конкретних викладачів) заборонена в більшості університетів ЄПВО і США як така що суперечить вимогам етичного кодексу і шкідлива для освітнього процесу. Гарантом ОП планується доопрацювання опитувальника щодо окремих освітніх компонентів програми та оприлюднення узагальнених результатів моніторингу з наступного навального семестру.</p> <p>2. Правила укладання анотацій дисциплін вибірових блоків у ЗВО не передбачають внесення інформації щодо їх перегляду та перезатвердження. Перегляд та перезатвердження дисциплін вибірових блоків відбувається щорічно на засіданні кафедри слов'янської філології Навчально-наукового інституту філології та засіданні Навчально-методичної комісії Інституту. Рішення про перегляд та перезатвердження дисциплін вибірових блоків фіксується у протоколах засідань кафедри та НМК.</p> <p>3. Поділяємо думку експертів щодо необхідності актуальних джерел у списках рекомендованої літератури. Водночас маємо наголосити, що подекуди існує об'єктивна потреба використання наукових та навчальних праць, які були видані раніше п'ятирічного терміну, оскільки їх наукова та навчальна цінність у контексті вивчення певної дисципліни є беззаперечною. Так, наприклад у списку рекомендованої літератури до ОК 12 (Ч.2. Вступ до літературознавства) наведена праця відомої української літературознавиці, віршознавиці Костенко Н.В. «Українське віршування ХХ століття» (К., 1993), яка є унікальним у своєму роді дослідженням, необхідним для вивчення дисципліни; у списку літератури до ОК 18 (Зарубіжна література) наведені праці, спрямовані на детальне ознайомлення та формування у здобувачів цілісної картини розвитку зарубіжної літератури попередніх хронологічних періодів. Окремо наголосимо на рекомендованій літературі до ОК 13 (Вступ до слов'янської філології) та ОК 20 (Порівняльно-історична граматики слов'янських мов): предметна специфіка та зміст зазначених дисциплін передбачає введення до списку літератури не лише основоположних праць галузі, але і стародруків. Водночас маємо зазначити, що перегляд робочих програм навчальних дисциплін відбувається регулярно, тому актуалізація списків рекомендованої літератури планується до початку 2024-2025 н.р. Висловлюємо подяку ЕГ за слухне зауваження.</p>
<p>Критерій 5 «Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність»</p> <p><i>Рівень відповідності Критерію 5: В</i></p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5. Реалізація ОП за Критерієм 5 здійснюється у полі чинного законодавства і нормативної бази ЗВО.</p>	<p>Дякуємо шановним експертам за ретельний аналіз освітньої діяльності за критерієм 5. Вважаємо за необхідне наголосити, що на ОП розроблені й детально прописані в документах усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання, встановлені принципи й механізми регулювання конфліктних ситуацій, з якими ознайомлені здобувачі; окрім того, у робочих програмах</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</p> <p>Обмеженість форм популяризації академічної доброчесності (інформування здобувачів відбувається лише під час усного спілкування з викладачами). Рекомендуємо гаранту ОП та науково-педагогічним працівникам залучати здобувачів до участі у семінарах, вебінарах, круглих столах, присвячених питанням академічної доброчесності.</p>	<p>навчальних дисциплін детально відображені критерії оцінювання за різними видами контролю та формами роботи, а самі документи доступні здобувачам і є орієнтиром для якісної підготовки. Розроблені та прописані критерії дають можливість об'єктивно оцінити здобувачів освіти.</p> <p>У відповідь на зауваження та рекомендації у контексті Критерію 5 хочемо окремо підкреслити, що дотримання академічної доброчесності відбувається на всіх рівнях, функціонують розроблені у ЗВО положення з чітко прописаною політикою, а також передбачені механізми щодо наслідків порушення правил академічної доброчесності. Університет має активну позицію щодо дотримання академічної доброчесності та її впровадження, зокрема, шляхом участі у міжнародному проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative — Academic IQ) від Американських Рад з міжнародної освіти, який мав на меті об'єднати професійну спільноту освітян для обміну досвідом та співпраці задля підтримки академічної доброчесності та якості освіти й сприяння розвитку культури академічної доброчесності. Університет популяризує результати проєкту шляхом оприлюднення інформації, з чим ознайомлені здобувачі вищої освіти на ОП. Окрім того, питання академічної доброчесності розглядаються під час вивчення обов'язкового освітнього компоненту «Вступ до університетських студій», у змістовому модулі 1 (Цінності академічної доброчесності у сучасній науці. Ознайомлення з Етичним кодексом університетської спільноти).</p> <p>Хочемо додатково підкреслити, що політика провадження академічної доброчесності в Університеті має не лише чітке документальне врегулювання, а й систематичне застосування, науково-педагогічні представники систематично активно долучаються до постійної популяризації наведеної діяльності серед здобувачів, що в комплексі дозволяє посилити ефективність освітнього процесу.</p> <p>Дякуємо ЕГ за рекомендацію і, з огляду на відзначену ЕГ позитивну практику, а також позитивну тяглість та перспективність процедури, просимо взяти до уваги аргументи Університету й розглянути можливість підвищити оцінку відповідності за Критерієм 5.</p>
<p>Критерій 6 «Людські ресурси» <i>Рівень відповідності Критерію 6: В</i></p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.</p> <p>Налагодження у ЗВО практики сприяння професійному розвитку викладачів через систему власних програми та заходів підвищення кваліфікації: Інститут післядипломної освіти; відділ академічної мобільності Київського національного університету імені Тараса Шевченка; відділ міжнародних зв'язків Київського національного університету імені Тараса Шевченка. KNU professionals Digital skills Pro - програма розвитку цифрових компетентностей викладачів, KNU</p>	<p>Висловлюємо щире вдячність експертам за глибокий аналіз щодо відповідності Критерію 6 та цінні рекомендації.</p> <p>1. Поділяємо думку ЕГ щодо необхідності залучення представників роботодавців та професіоналів-практиків до аудиторних занять на ОП. Зазначимо, що така практика на програмах кафедри слов'янської філології існує, зокрема, вона активно провадилася на попередній програмі «Сербська мова і література та переклад, українська мова і література». На дійсній ОП «Сербська мова і література та англійська мова» традиція залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків через об'єктивні обставини, спричинені пандемією та повномасштабною війною, була на певний час перерваною, але варто наголосити на тому, що залучення професіоналів-практиків</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Teach Week - платформа для фахового розвитку НПП, підвищення рівня педагогічної майстерності.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.</p> <p>1. Відсутність на ОП практики залучення представників роботодавців та професіоналів-практиків до аудиторних занять. Рекомендуємо розглянути можливість введення стейкхолдерів-роботодавців академічного та/або комерційного спрямування до проведення аудиторних занять до кінця поточного семестру.</p> <p>2. Недостатня публікаційна активність окремих науково-педагогічних працівників за ОК, викладання яких вони забезпечують (за останні 5 років). Рекомендуємо на засіданнях відповідних кафедр обговорити політику планування публікацій на 2024–2025 н.р. задля стимулювання публікаційної активності у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз Scopus та Web of Science Core Collection.</p>	<p>відбувалося у форматі онлайн, так, наприклад, впродовж другого семестру 2022/2023 навчального року (лютий-травень) студенти-сербісти 1-го і 3-го року навчання прослухали курс лекцій хорватських лінгвістів, літературознавців, перекладознавців з циклу «Київські зустрічі в зумі». Також вважаємо за необхідне підкреслити, що науково-педагогічні представники кафедри слов'янської філології є самі професіоналами-практиками, перекладачами, лексикографами (завідувач кафедри доцент Олена Дзюба-Погребняк, доцент Олена Чмир, професор Людмила Даниленко, гарант програми доцент Олена Деркач), що є беззаперечною перевагою на ОП. Роботодавці залучені на ОП переважно під час зустрічей зі студентами та викладачами у позааудиторний час, що зумовлено як робочим процесом на місцях, так і повнотою реалізації навчального процесу у ЗВО. Поділяючи думку експертів, розглянемо можливість введення стейкхолдерів-роботодавців академічного та/або комерційного спрямування до проведення аудиторних занять з 2024-2025 н.р., з огляду на сформоване навантаження поточного навчального року та оптимізацію навчального процесу.</p> <p>2. Погоджуємося із експертами щодо підвищення публікаційної активності окремих науково-педагогічних працівників за ОК. Варто додати, що на ОП існує окремий ефективний досвід участі науково-педагогічних працівників у міжнародних програмах академічної мобільності із передбаченою участю в багатоаспектних наукових семінарах тощо, із можливістю апробувати відповідні дисциплінарному наповненню ОП дослідження і студії. Згадані програми не вважаються прямою альтернативою публікаційній активності НПП у фахових виданнях України та виданнях, внесених до наукометричних баз Scopus та WoS, однак, за певних обставин, можуть бути ефективним посиленням функціональної апробації змістової специфіки ОК, викладання яких забезпечують науково-педагогічні працівники.</p> <p>Висловлюємо подяку ЕГ за слушні зауваження і погоджуємося з оцінкою В за критерієм 6.</p>
<p>Критерій 7 «Освітнє середовище та матеріальні ресурси» <i>Рівень відповідності Критерію 7: В</i></p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.</p> <p>1. Функціонування Центру славістики і Центру хорватської мови та культури як навчально-методичної бази для здобувачів ОП. 2. Наявність облаштованих укриттів у корпусі ННІФ та гуртожитку. 3. Реалізація концепції інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей».</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.</p> <p>Відсутність єдиної/кількох платформ(и) для організації онлайн-навчання та самостійної роботи здобувачів. Рекомендуємо розглянути можливість впровадження єдиної/кількох платформи для онлайн-</p>	<p>Дякуємо ЕГ за ретельний аналіз діяльності, відповідної критерію 7, відзначення сильних сторін та позитивних практик. Варто наголосити, що Університет надає науково-педагогічним представникам академічну свободу у виборі та впровадженні форм і платформ для організації онлайн-навчання та самостійної роботи здобувачів. Цей вибір, як правило, зумовлений побажаннями здобувачів, а також їхньою можливістю доступу до тієї чи іншої платформи.</p> <p>Питання організації освітнього діловодства успішно вирішує система Triton. У той же час, університет розглядає і обговорює можливість запровадження єдиної LMS платформи, більш сучасної ніж Moodle, без вроджених вад цієї системи, системи сумісної з запровадженими в ESCO сучасними програмами цифровізації освітніх документів, наприклад OpenEdX.</p> <p>Дякуємо ЕГ за рекомендацію і, з огляду на відзначені ЕГ сильні сторони та позитивні практики, а також на те, що існуюча</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
навчання та самостійної роботи здобувачів.	практика організації освітнього процесу не заважає його реалізації та не створює труднощів для реалізації ОП, просимо взяти до уваги аргументи Університету й розглянути можливість підвищити оцінку відповідності за критерієм 7.
Критерій 8 «Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми» <i>Рівень відповідності Критерію 8: В</i>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8. Сильних сторін за критерієм не виявлено.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8. Відсутність оприлюднення результатів опитувань різних груп стейкхолдерів щодо забезпечення якості ОП на сайті КНУ імені Тараса Шевченка. Рекомендуємо гаранту ОП регулярно оприлюднювати результати опитування стейкхолдерів щодо забезпечення якості.</p>	<p>Дякуємо ЕГ за аналіз діяльності за критерієм 8. Вважаємо за необхідне наголосити на позитивних практиках, що реалізуються у контексті критерію, а саме: фактичне залучення здобувачів безпосередньо та через органи студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості; налагоджена внутрішня система забезпечення якості освітньої програми; сформована в академічній спільноті Університету внутрішня культура якості освіти, яка сприяє постійному розвитку ОП. Окрім того, позитивною практикою є розробка та імплементація сертифікаційної програми «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти». Ці практики мають беззаперечну вагу у процесі реалізації ОП.</p> <p>Університет потужно, півтора десятки років, на належному науковому рівні, розвиває систему опитувань здобувачів (опитування реалізується на трьох рівнях), науково-педагогічних працівників і роботодавців. Узагальнені дані щодо опитувань публікуються вже понад 10 років.</p> <p>Водночас маємо зауважити, що публікація даних опитувань в більшості провідних університетів регулюються вимогами етичних кодексів або інших внутрішніх документів, згідно яких публікація деталізованих (щодо персоналій, дисциплін тощо) даних є неетичною і забороненою (несумісною із статусом працівника відповідного університету)</p> <p>Поділяємо увагу експертів до опитування різних груп стейкхолдерів щодо забезпечення якості даної ОП. Хочемо наголосити на тому, що специфіка кафедри слов'янської філології - невелика кількість здобувачів - дозволяє підтримувати зв'язок з багатьма випускниками упродовж тривалого часу, відстежувати їхній кар'єрний розвиток, залучати їх до обговорення ОП при зустрічах, як офіційних (виступи перед студентами, захист дисертацій, переклад тощо), так і неформальних. Наголосимо на зазначеному вище принципі опитування здобувачів у заключному семестрі програм. Окрім того, на створенні у січні 2024 р. Експертної ради роботодавців та Співки випускників ННІ Філології, що у перспективі дозволить здійснювати регулярний моніторинг якості освітніх програм та оприлюднювати його результати.</p> <p>З огляду на перелічені сильні сторони та позитивні практики ОП у розрізі Критерію 8, а також на те, що рекомендація щодо опитування стейкхолдерів у контексті цього критерію має опосередкований характер, просимо взяти до уваги аргументи Університету й розглянути можливість підвищити оцінку відповідності за Критерієм 8.</p>
Критерій 9 «Прозорість та публічність» <i>Рівень відповідності Критерію 9: В</i>	

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9. Сильних сторін не виявлено.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</p> <p>1. Відсутність практики оприлюднення результатів щорічного моніторингу ОП. Рекомендуємо запровадити практику оприлюднення на сайті результатів опитування усіх груп стейкхолдерів впродовж навчального року з метою інформування зацікавлених сторін.</p> <p>2. Відсутність під час розгляду проекту ОП супровідної інформації про часові межі його обговорення. Невідповідність форми проекту ОП вимогам документів КНУ імені Тараса Шевченка. Рекомендуємо гаранту під час наступного перегляду ОП увідповіднити форму проекту з вимогами, зазначеними в локальних документах ЗВО, та вказувати період розгляду проекту.</p>	<p>Дякуємо ЕГ за аналіз діяльності, відповідної Критерію 9. На нашу думку, до сильних сторін за Критерієм 9 відноситься наявність нормативних документів, що регулюють права й обов'язки всіх учасників навчально-виховного процесу за ОП, вони укладені згідно вимог чинного законодавства, перебувають у вільному доступі та періодично оновлюються. Положення, правила та процедури, які регулюють реалізацію ОП, у ЗВО розміщені у вільному доступі та відкриті для обговорення. Сайт академічної мобільності та мовних стажувань розміщені на сторінці ОП.</p> <p>1. У відповідь на зауваження маємо зазначити, що у КНУТШ діє безперервний потужний зворотній зв'язок із випускниками за цією ОП, які мають можливість проходити опитування, залишати відгуки. Крім того, ці відгуки, а також відгуки роботодавців розміщені на сторінці ОП.</p> <p>Маємо також наголосити на вазі сторінок Університету, Навчально-наукового інституту філології, Кафедри слов'янської філології у мережі facebook, які помітно посилюють практику демонстративності освітньої діяльності, зокрема на ОП, у зв'язку з чим планується подальше залучення додаткових аналогічних і нових форматів дотримання прозорості та публічності освітнього процесу на ОП для всіх його учасників.</p> <p>2. Вимоги до розробки проекту нової редакції ОП, супровідної інформації про часові межі його обговорення та форми ОП містяться у «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», у якому зазначено, що проект Опису освітньої програми оприлюднюється на сайті структурного підрозділу для громадського обговорення не пізніше ніж за 1 місяць до його затвердження і має бути доступним для ознайомлення та внесення пропозицій через зовнішню мережу (с. 35). Це не передбачає оприлюднення супровідної інформації, оскільки після затвердження нової редакції ОП проєкт знімається з обговорення. Проєкт нової редакції ОП перебуває на стадії оприлюднення та обговорення, це зумовлено тим, що ОП проходить процедуру акредитації, а у новій редакції програми планується взяти до уваги рекомендації експертів. Форма проєкту нової редакції ОП зумовлена узвичаєним для ЗВО та стейкхолдерів форматом опису програми.</p> <p>Дякуємо ЕГ за ретельний аналіз діяльності, відповідної Критерію 9 та з огляду на зазначене просимо взяти до уваги аргументи Університету й розглянути можливість підвищити оцінку відповідності за Критерієм 9.</p>